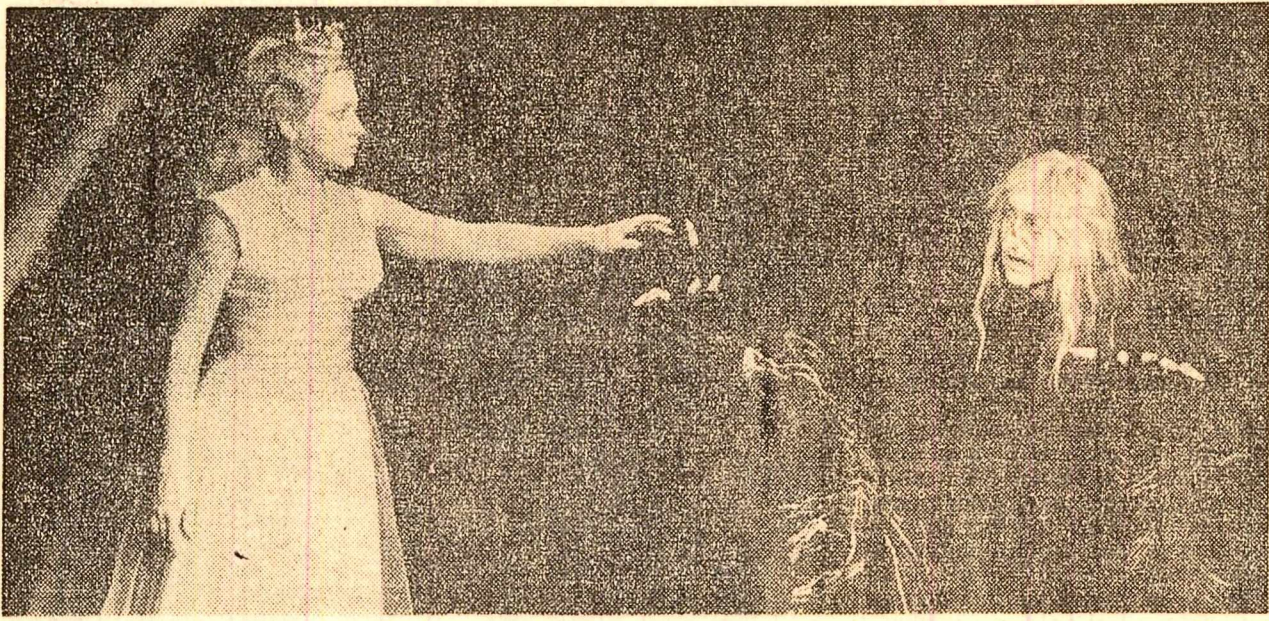

viața culturală

Scenă din spectacolul cu poemul teatral „Inșițe mărgărite” de Victor Eftimiu, prezentat în premieră la Teatrul Național „I. L. Caragiale”. Regia este semnată de Miron Niculescu, decorurile și costumele au fost create de Jules Perahim, iar muzica de Ion Dumitrescu

Insemnări despre culegerea „Reflector peste timp”

Inceputurile reportajului românesc

Într-un volum de patru sute de pagini, George Ivașcu ne dă o foarte interesantă culegere de reportaje din publicațiile românești apărute în perioada 1829—1866, însoțindu-le de un substanțial studiu introductiv, de un bogat aparat de note referitoare la împrejurările epocii și de un glossar bine întocmit. În 1829 a apărut cea dintâi publicație periodică de la noi, „Curierul românesc”, sub conducerea lui Ion Eliade Rădulescu. Au urmat, după aceea, la București, la Iași și în Transilvania, toate conduse de Gh. Asachi, Florian Aaron, Timotei Cipariu, G. Bariț, C. A. Roselli, D. Bolintineanu, Cezar Bolliac, M. Kogălniceanu, care sînt cîștiorii presei noastre.

George Ivașcu își oprește culegerea de articole și reportaje la anul 1866 nu numai ca să menționeze acest prim volum „la dimensiuni acceptabile, ci și pentru că de pe la 1860—1870 presa românească intră, din motive social-economice, politice și culturale evidente, într-o fază nouă”. Aparițiunile tot mai multe și cu un caracter politic tot mai accentuat.

În primele decenii ale secolului trecut, periodicele românești, lovindu-se de neînmărate opreliți și abuzuri din partea autorităților de stat, sînt silit să se limiteze la o activitate mai mult culturală, să vorbească și aceasta cu totul strălucitor. Cu atât mai mare e meritul publiciștilor de atunci care, înfrumusețînd toate riscurile, izbucnind să-și afirmine convingerile progresiste. A fost o perioadă eroică a presei românești.

O serbare de sfîrșit de an la Academia Mihăileană în 1829, examenul elevilor de la școala din Golești în 1830

sau al celor de la gimnaziul din Iași în 1831, înființarea primului conservator dramatic în Moldova în 1837, spectacolele teatrale date în limba romină la Sibiu în 1847 etc sînt consemnate de publicațiile de atunci cu îndreptățită mîndrie.

Alte reportaje ne vorbesc de „Inșițe la număr”, dar pentru care „Societatea va întreprinde toate mijloacele spre a o înmulți cu toate vîdnicile cărți în limba franceză și ghermană”.

Nu sînt trecute cu vederea nici faptele de senzație — un lup furbat care mușcă „peste 25 de oameni”, un sătean care „ucide cinci urși la o vîntoare”, nici serbarea Moșilor etc. Lingă acestea sînt însă pagini zguduătoare ca scrisoarea lui I. G. Valentinianu despre sălbaticul regim penitenciar de atunci sau ca scrierile plină de amărăciune a lui Ilie Moraru: „Videm cu mulțumire că unele boale de vite se iau de îndată măsuri sanitare”, dar cînd o epidemie face ravagii într-un sat nu se vede decât „neglijență și nepăsare”, încl „oamenii noi și nimeni nu cercetează cauza pentru care mor”.

O preocupare constantă a publiciștilor din această perioadă era să informeze

publicul despre diferitele manifestări ale mișcării revoluționare, de exemplu, în Franța la 1830, la Hanovra și în Italia la 1831. E clar că ei urmăresc faptele cu vîdî simpatie, dar trebuie să-și stăpînesc sentimentele pentru ca guvernul să nu le suprime zărele.

Deosebit de elevanți e capitolul 1848. Paginile reproduc de George Ivașcu redau cu adevărat atmosfera și momentele cele mai de seamă ale revoluției. Unele principalele reforme ale lui Cuza Vodă și Kogălniceanu și complotul care a dus la demnarea domnitorului sînt oglindite de asemenea în extrasele cele mai pregnante din presa vremii.

Notele de călătorie fiind una din formele cele mai pîrești ale reportajului, autorul culegerii le acordă un spațiu larg, reproducînd din Gh. Asachi, Grigore Alexandrescu, Cezar Bolliac, D. Ralet, N. Filimon, D. Bolintineanu (călătoria domnitorului Cuza la Constantinopol) și V. Alecsandri, care rămîne adevăratul maestru al genului.

Prin bogăția și varietatea materialului, „Reflector peste timp” are meritul de a răsfrînge toate aspectele reportajului românesc din perioada 1829—1866. De aceea cartea se citește cu un interes care nu slăbește nici o clipă, dezmintîndu-se astfel încă o dată vechea părere că un articol de ziar trăiește o singură zi — ziua cînd apare. Sînt desigur multe articole ostinide la o altă de scurtă existență. Dar sînt și altele care trăiesc îndelung, pentru că încl în ele un cîrmei de viață adevărată.

Tudor TEODORESCU-BRANIȘTE

Părerii despre

Probleme actuale ale dramaturgiei

Continuăm publicarea părerilor unor oameni de teatru cu privire la problemele dezvoltării dramaturgiei originale, ale îmbogățirii repertoriului.

Repertoriu larg, dar și exigentă sporită în reprezentarea lui

Rezultatul artistic oferit spectacolului de către un teatru, spectacolul sau mai bine spus — fiind vorba de repertoriu — suma spectacolelor, constituie un întreg format din doi factori greu de dezlîț și greșit ar fi să-i privim pe fiecare în parte. Unul din ei este opera literară, materialul de bază artistică și care are o enlitate proprie în domeniul literaturii. Celălalt factor, și anume cel care integrează acest material în sfera TEATRULUI, este interpretarea. Nu mă refer bineînțeles strict la interpretarea actoricească, ci la întreaga interpretare scenică (cea regională, scenografică, actoricească etc.) ce presupune alegerea tuturor elementelor de reprezentare, a materialului cit și ideologic, și care determină atitudinea teatrului respectiv față de opera dramatică și mai mult, față de suita operelor dramatice interpretate, deci a repertoriului.

Momentul de față este unic în istoria teatrului românesc, ca încercare a literaturii noastre dramatice, ca disponibilitate din partea scenelor și a publicului de a se reprezenta piese românești în dorința de a accepta să-l definească și interdependența, să fie definită de el.

În momentul de față este unic în istoria teatrului românesc, ca încercare a literaturii noastre dramatice, ca disponibilitate din partea scenelor și a publicului de a se reprezenta piese românești în dorința de a accepta să-l definească și interdependența, să fie definită de el.

Catalogele dramaturgiei cuprind multe titluri ademenitoare, dar teatrul trebuie să-și chibzuiască bine forțele regionale și actoricești pentru că de la autori mari și titluri de prestigiu public așteaptă multe și nu puțin risca să-l dezamăgești. Noi n-am fi în măsură să acceptăm acum toate rolurile din „Othello” sau „Moartea unui artist” de Horia Lovinescu. Am dat numai un exemplu: problema, în general, și nu numai la noi, este că repertoriul trebuie profilat și pe actorii de care dispui. Dar nu este vorba numai de actori, ci și de regie. Tocmai de aceea, în actuala stagiune Teatrul Național din Cluj, întărîndu-și colectivul regional prin prezența lui Vlad Măgur și prin colaborări externe, și-a alcătuit un repertoriu ceva mai pretențios, avînd în același timp asigurată și realizarea lui. O nouă și valoroasă piesă a lui Horia Lovinescu, la perfecționarea căreia autorul mai lucra, „Constructivul Solness” de H. Ibsen, „Romeo și Julieta” de Shakespeare, „Ondine” de J. Giraudoux, „Ifigenia în Aulis” de Euripide, „Fiziolenii” lui Dürrenmatt, încă titluri care vor vedea lumina rampei la teatrul nostru, în actuala stagiune, la un nivel care sperăm să satisfacă cerințele publicului competent.

Printre aceste titluri sînt și unele relativ noi, iar pentru repertoriul nostru în întregime noi. Am înțeles că este deplin justificată dorința publicului de a vedea ceva nou, proaspăt, care să-i aducă surpriza ineditului și să nu se oprească la un material acceptiv, cu senzația de „stîl” sau „văzută”. Cu atât mai mult vom căuta să prezentăm și din dramaturgia noastră de actualitate producțiile cele mai recente care răspund cerințelor scenei.

Se va înțelege astfel și mai bine dorința noastră de a colabora în țară cu dramaturgi în vederea realizării unor spectacole, în premieră pe țară, de felul celui cu „Judecata” lui T. Bosca în stagiunea trecută. Păcat însă că munca aceasta a teatrului nu este susținută cum se cuvine de critica dramatică și nu-și găsește întotdeauna publicitatea cuvenită. „Judecata” a avut un ecou pozitiv în mijlocul publicului clujean; ea se joacă la Timișoara, este în lucru la Tg. Mureș și este prevăzută și de alte teatre. Ar fi fost, prin urmare, destul de indicat să găsim în paginile revistei „Teatrul” care are printre altele, buna inițiativă de a publica texte de actualitate, originale. Dar, să spunem că revista „Teatrul” este prea solicitată. În acest caz ar fi foarte indicat o secție specială de dramaturgie originală în cadrul unei edituri.

Print-o activitate editorială competentă, operativă și temeinică, s-ar asigura un control mai riguros al valorii lucrărilor, o difuzare largă și mai promptă. Dar, mai ales, publicarea lor ar oferi criticii dramaturgiei un cîmp larg și foarte folositor de exercitare a funcției sale. Cu atât mai valoroasă ar fi ea cu cît ar fi promergătoare includerii pieselor în repertoriu și ar atrage atenția asupra unor eventuale lipsuri care mai pot fi remediate. În momentul de față critica dramatică se exercită numai după premisă și apare în presă neori numai mai tirziu, cînd spectul lui este aproape epuizat, adică tunc cînd nu mai este nimic de făcut.

De aici ca rezultat, fără îndoială, o substanțială creștere calitativă a creației. Și tocmai acest lucru ne interesează în primul rînd: nu cîte piese originale aflăm publicului, ci cît de bine sînt ele Factorul hotărîtor rămîne însă autorul dramaturg. De propria sa exigență față de sine și de munca lui, de capacitatea de a-și aplica lucid lipsurile creației sale, de curajul de a și re-construi și de voința de a țeca la lichidarea lor, înne valorarea lucrării. Presupunînd bineînțeles că muzele nu au fost îngrate cu el cînd au distribuit teatrul...

Dumitru ISAC
directorul Teatrului Național din Cluj

Pledoarie pentru o tematică majoră

Mi se pare firesc întrebarea spre care converg în ultimă instanță discuțiile actuale despre dramaturgie: în ce măsură teatrul românesc de astăzi răsfrînge problemele de maximă importanță ale vieții și epocii noastre, înrîmîndu-și ca totdeauna ale omului, toate procesele sufletului și intelectuale intense ce-l sînt caracteristice? O adevărată lucrare dramatică merită nu numai să cucerească imediat publicul, dar să și înfrunte timpul nu poate fi decît cea care poartă în chip nemîllocit și la o mare tensiune artistică amprenta unei realități istorice și sufletești concrete, a ideilor și ideurilor epocii, a atitudinii omului în relațiile lui cu mediul, cu societatea, a concepțiilor sale filozofice despre lume și viață, a înclărilor pe care o au pentru el aceste noțiuni. Este o preocupare istorică a unor dintr-o dramaturgie noiștri linei sau vîrstnice, și în ultimii ani în această direcție și-au îndreptat eforturile. Și chiar dacă rezultatele nu-s toate la nivelul cerințelor spectatorilor, cred că ele înseși alcătuiesc certe biruinți și cîteva falocne teme pentru viitor. Nu cu vrea să numesc aici piese și autori, dar este evident că dramaturgia noastră a înregistrat încontestabile succese în direcția unei mai adînci și mai fine investigații a proceselor sufletului, a unei mai nuanțate explicări a conflictelor de natură etică ce apar ca urmare a unor profunde transformări sociale. Aceasta este direcția teatrală a teatrului românesc contemporan și ea continuă cele mai nobile tradiții ale dramaturgiei. Aplicarea dezbaterii de idei, profunzimea analizei, răspunsul structural nou dat unor probleme esențiale ale existenței situează aceste piese în perimetrul artei adevărate ce și-a propus prin personaje perfect individualizate să aducă în dezbateri probleme de o largă forță generalizatoare, de un înalt sens uman. Dar mi se pare că-om restrînge mult sfera preocupărilor dramaturgiei noastre dacă am limita temele de interes major numai la tratarea unor probleme eterne umane dintr-o perspectivă nouă, și dacă nu am observa că eforturile unora dintre cei mai talentați scriitori ai noștri se îndreaptă spre surprinderea acelor înfruntări necunoscute omului dinaintea noastră și chiar unul în apăsătoare clipă.

Între doi poli: incertitudinea și disperarea, omul care nu mai este măcinat de sentimentul însingurării, al spaimii în fața zilei de mîine și nu mai simte că tot ceea ce-și înconjoară și este în jurul său ar putea să-l fie potrivnic, omul acesta se dezvoltă pe alte coordonate morale și făurște la rîndu-i, alte coordonate morale dar ce s-au ajungă la înțelegerea superioară a vieții și a tuturor lucrurilor, dar să și înfrunte timpul nu poate fi decît cea care poartă în chip nemîllocit și la o mare tensiune artistică amprenta unei realități istorice și sufletești concrete, a ideilor și ideurilor epocii, a atitudinii omului în relațiile lui cu mediul, cu societatea, a concepțiilor sale filozofice despre lume și viață, a înclărilor pe care o au pentru el aceste noțiuni. Este o preocupare istorică a unor dintr-o dramaturgie noiștri linei sau vîrstnice, și în ultimii ani în această direcție și-au îndreptat eforturile. Și chiar dacă rezultatele nu-s toate la nivelul cerințelor spectatorilor, cred că ele înseși alcătuiesc certe biruinți și cîteva falocne teme pentru viitor. Nu cu vrea să numesc aici piese și autori, dar este evident că dramaturgia noastră a înregistrat încontestabile succese în direcția unei mai adînci și mai fine investigații a proceselor sufletului, a unei mai nuanțate explicări a conflictelor de natură etică ce apar ca urmare a unor profunde transformări sociale. Aceasta este direcția teatrală a teatrului românesc contemporan și ea continuă cele mai nobile tradiții ale dramaturgiei. Aplicarea dezbaterii de idei, profunzimea analizei, răspunsul structural nou dat unor probleme esențiale ale existenței situează aceste piese în perimetrul artei adevărate ce și-a propus prin personaje perfect individualizate să aducă în dezbateri probleme de o largă forță generalizatoare, de un înalt sens uman. Dar mi se pare că-om restrînge mult sfera preocupărilor dramaturgiei noastre dacă am limita temele de interes major numai la tratarea unor probleme eterne umane dintr-o perspectivă nouă, și dacă nu am observa că eforturile unora dintre cei mai talentați scriitori ai noștri se îndreaptă spre surprinderea acelor înfruntări necunoscute omului dinaintea noastră și chiar unul în apăsătoare clipă.

Două judecături s-au mai lîft chiar în cursul discuțiilor recente cu privire la tematica majoră. Una privește punctul de pornire al piesei, cealaltă conțîndu temă majoră cu grandiozitatea, reformismul, emfaza. Nimeni mai fals în primul rînd pentru că într-o piesă de teatru punctul de plecare nu conțînează. În piesa de teatru esențialul este punctul de soartă semnificativ pe care de-a lungul acțiunii le îmbracă faptele eroilor, caracterul tipic al proceselor lor sufletului, profunzimea ideilor. Dar din păcate în ultimele stagii s-au jucat piese — mai ales comedii — care, indiferent de punctul de pornire, au eșuat în discuții searbăde, lipsite de interes, cu cantonații de la primele scene într-un univers mărunț, anodiu, lipsit de semnificație. A fost adus cu insistență pe scenă tipul omului mărunț, ocreac creîndu-se o supărătoare unilateralizare tipologică, iar în ceea ce privește o două conținut, tematică majoră nu este sinonim nici cu discursivitatea, nici cu patetismul fals, nici cu grandilocvența. Diminutivă, o piesă profund umană cîntînd și descoperă nu reacțiile de supraclăt și resorțurile adînci ale comportării omului, cîntînd să trezească, cu forță de convingere, tot ceea ce este nou, înclînt în viață, să surprindă elementele detriente de un profund interes, respingînd de la sine asemenea noțiuni. Și reușita unora din lucrările cele mai reprezentative ale ultimilor ani ne demonstrează cu prisosință acest fapt.

Valeriu RÎPEANU

EXPOZIȚII

Grafica și sculptura mică maghiară

Echipa de graficieni maghiari prezenți în expoziția de la Simu vadește o concepție tradițională a genului — popular și prompt, implicînd o atitudine socială activă și comunicarea exactă a ideii. Motiv dominant e omul, evocat direct ori prin mijlocirea literaturii și prezenta morală, cum e în portretele de Szasz Endre, care proiectează figurile în clar-obscur; erou social cum e în ilustrațiile la Iosef Attila și Aragon, lucrare de Hincz Gyula într-o tehnică de efecte patetice; personaj familiar observat în plasticitate mișcării, ca la Barczy Pál. Intovărișirea cu texte vechi și noi ale unei literaturi de lucidă responsabilitate umană — de la Cervantes la Aragon, mărturisite, la acești graficieni, o atitudine militantă. În lucrările expuse, imaginea e îndeobște veridică, atență la amănuntul psihologic, limbajul cîiet, adevărat unei reprezentări obiective. Se respectă legile tehnice ale genului, cu o disciplină u neori minuțioasă („Natura statică” de Gross Arnold), altelei mai suple („Bărci de Martyn Ferenc). Chiar și prin dimensiunile mici ale planșelor se subliniază funcția stampel, sensul ei de „fiță de carte” scrisă în imagini, aluzie la destinația primară ilustrativă, tipogra-

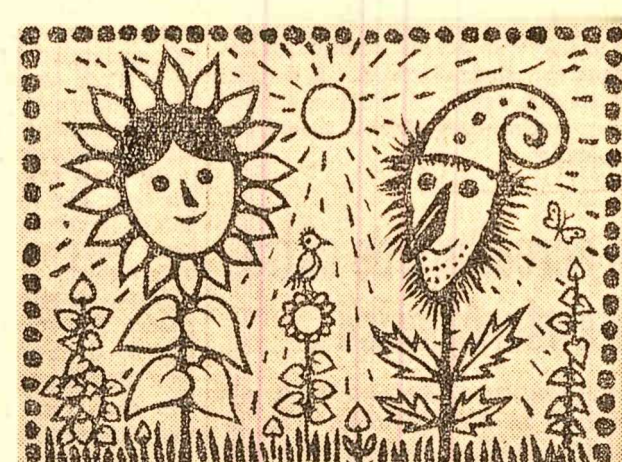
fică, a desenului și gravurii. E vorba, așadar, de o localizare culturală și albnegrului, între conștientizarea vizuală și lectură; — mestegul desenatorilor tînd să sugereze acest lucru, dezvoltînd calități de precizie și nuanță, în caligrafia fină a lui Würtz Adam, în trecerile ușoare de la alb la negru, la Hincz Gyula, în dinamismul liniilor lui Karly György. Sînt trăsături pe care, desigur, un ansamblu mai larg și mai divers de lucrări le-ar releva mai puternic.

Sculptura mică expusă conștă, spune catalogul, din machetele monumentelor realizate ori proiectate. Dar prin tematica ei, care e a unei arte „de gen” („La spălat”, „La plajă”, „Pășind” — personaje în atitudinile vieții zilnice) se înscrie firesc în specia acelei „sculpturi de vitrină”, cu vechi tradiții naționale în plastica maghiară. De altfel, în concepția sculpturală, volumele și liniile unduinoase, trasele în spațiu de mișcare trupurilor în gest de dans ori joacă, au acea trăsătură de grație și pitoresc a miniaturii, iar amplificarea lor la scara unui monument mi-ar apărea uneori ca un bibelou văzut sub lupă.

Medalioane de bronz prezentate fac o demonstrație de ceea ce s-ar putea numi basorelief de vitrină. Perindu-se dinaintea de acuratețea unei medalii stantate mecanic, medalioanele se înscriu într-o producție decorativă, mergînd de la ornamentul în relief („Costicostic”) pînă la efigia pioasă, cum e cea înclînăată marilor figuri din istoria artelor.

Ansamblul de grafică, sculptură și medalii e așadar legat prin trăsătura de „interior” a lucrărilor, sugerînd anumite moduri practice de înscriere a tematicii în cotidian.

Anca ARGHIR

Gross ARNOLD Proiect de alif

pitoresc a miniaturii, iar amplificarea lor la scara unui monument mi-ar apărea uneori ca un bibelou văzut sub lupă.

Medalioane de bronz prezentate fac o demonstrație de ceea ce s-ar putea numi basorelief de vitrină. Perindu-se dinaintea de acuratețea unei medalii stantate mecanic, medalioanele se înscriu într-o producție decorativă, mergînd de la ornamentul în relief („Costicostic”) pînă la efigia pioasă, cum e cea înclînăată marilor figuri din istoria artelor.

Ansamblul de grafică, sculptură și medalii e așadar legat prin trăsătura de „interior” a lucrărilor, sugerînd anumite moduri practice de înscriere a tematicii în cotidian.

Anca ARGHIR

Efort comun

Cu tot mai multe realizări și cu tot mai multă stîrnită, cu destul talent și înconștientă dorință de mai bine, dramaturgia ultimilor ani a făcut pași pe calea reflecției societății noastre, a omului și problemelor prezentului. E sigur că o asemenea preocupare susținută trebuie să dea roată. A merge astăzi mai departe în această direcție înseamnă preocuparea de a continua această preocupare, centrală pe oamenii și problemele țării noastre, ale lumii noastre, a le da o tot mai mare adîncime și generalitate.

Eu cred că am făcut cu toții o bună școală învășînd să privim cu un ochi atent fenomenele morale legate de marile transformări ce au avut loc la noi. Dar în dorința de a deveni rapoziilor lor de fiecare minut, am înlocuit uneori stîrnita de a pătrunde în esențe, de a le raporta la marile coordonate istorice în care se înscrie mersul nostru înainte, cu o ilustrare mai de supraclăt a acestuil dram. Am micșorat uneori caracterul dramatic al înfruntării dintre vechi și nou, conștinđu perspectiva optimistă sub care se desfășoară în mare evoluția noastră cu unele soluții facil-optimiste, convenționale ale pieselor noastre. Am socotit uneori piesa ca pe un univers închis în care totul se soluționează. Am înghesuit uneori, cu o neartistică lipsă de adresă, prea multe date și probleme, dincolo de conturul firesc al piesei.

Acesta și încă altele mi se par dificultăți firești ale creșterii unei dramaturgiei care își consumă efortul principal în a investiga nou. Despre ele s-a vorbit de curînd, unele dintre ele au fost enunțate cu acuză și simplitate în pas cu celelalte arte — a ceea ce Leonov nume „drumul spre Ocean”. Spre toate oceanele stăpînite de oameni.

Rămîne să ne adunăm puterile și să-l facem.

Paul EVERAC

o lau înaintea literaturii și lucrul e destul de explicabil. Chiar în literatură, proză poate să se situeze uneori într-un limbaj mai evoluat (mai adînc, mai esențial) decît teatrul, poate să investigaheze cu mai multă îndemnare zonele ascunde ale sufletului omensc; sau poezia să găsească acorduri neașteptate, consonanțe cu marile vibrații umane ale epocii. Teatrul, fiind poate mai conceptual, are de biruit dificultăți legate de însăși modalitatea sa.

Mi se pare însă că progresul unor ramuri ale artei nu se poate să nu cîntreze în mod firesc și celorlalte ramuri, contribuînd la lărgirea orizontului artistic contemporan.

Cred că noi putem face mai mult, dezvoltînd ceea ce am făcut până acum, reluînd cu energie și răbdare temele fundamentale ale omului și ale lumii de azi dintr-o perspectivă mai profundă, mai organic legată de realități — sporînd adevărul uman al operelor noastre.

O lovitură de teatru în viața țării noastre, adică o operă mare și puternică se naște prin efort comun, prin izbucnirea parțială (uneori și prin experiențele ratate), printr-o înțelegere tot mai înclă a fenomenului social și artistic al din partea celor care scriu cît și a celor care judecă opera.

Există la noi condițiile morale și materiale ale acestui nou efort comun în direcția lărgirii ariei tematice, a aprofundării esenței, a deschiderii în favoarea dramaturgiei — în pas cu celelalte arte — a ceea ce Leonov nume „drumul spre Ocean”. Spre toate oceanele stăpînite de oameni.

Rămîne să ne adunăm puterile și să-l facem.

Paul EVERAC

Prezența în actualitate

Alcătuirea repertoriului este și rămîne una din problemele fundamentale cele mai complexe ale oricărui teatru. Elaborarea lui presupune o muncă judicioasă și îndelungată, în cadrul căreia trebuie cumpăniți și

armonizați numeroși factori esențiali și hotărîtori spre a da acest „buclchet” unitar în diversitatea sa atractivă și pentru public, dar și pentru realizatorii săi.

În alcătuirea programului artistic

Întîlnire cu arta daneză

Adevărurile spuse în alb și negru au unei noblețe austere și claritate convingătoare a simplității. Este un lucru pe care-l constă în expozițiile de grafică, atunci cînd discipini pe micile ecrane albe o seriozitate de gândire și de meserie.

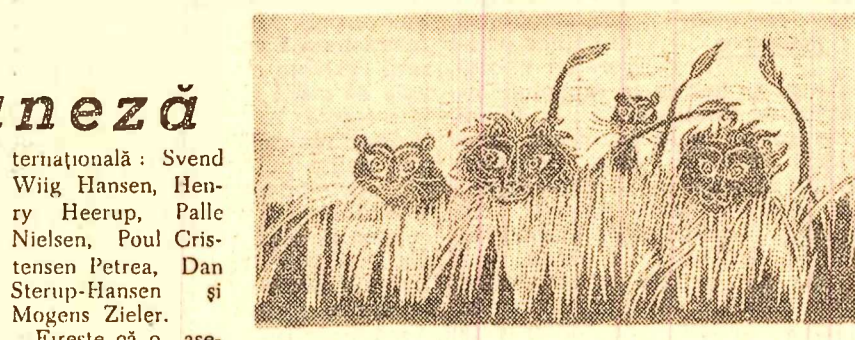
În orice caz, o astfel de reprezentare țî rămîne după ce ai vizitat Expoziția de artă grafică contemporană daneză. Grafica nu are o tradiție prea îndelungată în curioși și e remarcat de organizatorii danezi în profeta catalogului — chiar dacă am lua în seamă numai faptul că însuși peisajul Danemarcei, cu nuanțele cenușii ale atmosferei nordice, are ceva care invită la o artă de alb și negru. Abia în ultimele trei decenii — în special după cel de-al doilea război mondial — grafica se dezvoltă și capătă o largă răspîndire. Un rol însemnat în această privință a avut Școala de gravură a Academiei regale din Copenhaga, condusă de prof. Aksel Jørgensen.

Expoziția de față reunește lucrări aparținînd cîtorva graficieni de seamă, care se bucură de prețuire în patria lor și uneori chiar în viața artistică internațională: Svend Wiig Hansen, Henry Heerup, Palle Nielsen, Poul Christensen Petrea, Dan Sterp-Hansen și Mogens Zieler.

Firesc că o asemenea manifestare nu constituie un tablou complet al artei grafice daneze, dar conțînează destul de exact fondul de idei și tendințele stilistice principale.

Impresia pe care o face în primul rînd expoziția este aceea de concentrare a interesului artiștilor asupra reprezentării omului. Svend Wiig Hansen de pildă, grafician bine cunoscut în Țările Scandinave, expune gravuri și cîteva linoleumuri, care exprimă atitudinea unei conștiințe confruntate cu grave probleme ale lumii de azi. În „Inteneric”, „Nori negri”, „Singer, Animal” sînt imagini fantastice adîncînd parocș simbul puternic al unui protest voac. Simbolica lor e limpede: omul trebuie eliberat de teamă, de mizerie, de tiranie.

În ciclul intitulat „Orfeu și Euridice”

Mogens ZIELER Lei în lărbă înaltă

ternațională: Svend Wiig Hansen, Henry Heerup, Palle Nielsen, Poul Christensen Petrea, Dan Sterp-Hansen și Mogens Zieler.

Firesc că o asemenea manifestare nu constituie un tablou complet al artei grafice daneze, dar conțînează destul de exact fondul de idei și tendințele stilistice principale.

Impresia pe care o face în primul rînd expoziția este aceea de concentrare a interesului artiștilor asupra reprezentării omului. Svend Wiig Hansen de pildă, grafician bine cunoscut în Țările Scandinave, expune gravuri și cîteva linoleumuri, care exprimă atitudinea unei conștiințe confruntate cu grave probleme ale lumii de azi. În „Inteneric”, „Nori negri”, „Singer, Animal” sînt imagini fantastice adîncînd parocș simbul puternic al unui protest voac. Simbolica lor e limpede: omul trebuie eliberat de teamă, de mizerie, de tiranie.

În ciclul intitulat „Orfeu și Euridice”

A. MÎNDRESCU

DE PESTE HOTARILE

Sesiunea Adunării Generale a O. N. U.

Viitoarea ședință va avea loc la 29 decembrie

NEW YORK 24. — Corespondența specială de la George Serafin: Fără să manifeste un optimism exagerat, delegațiile prezente aici speră că proiectele ședinței de joi dimineața a Adunării Generale a O.N.U. va aduce unele clarificări în problemele financiare. În cursul serii de miercuri însă, președintele Adunării Generale a O.N.U., Alex Quaison Sackey, a făcut o înconștientă declarație în care anunța că viitoarea ședință a Adunării Generale va avea loc marți 29 decembrie — ora 19.30 gmt — și că, în cursul după-amiezii de miercuri, a avut o întâlnire cu reprezentanții unor puteri interesate — U.R.S.S., S.U.A., Anglia, Franța și liderii unor grupuri regionale ale țărilor membre.

Dat fiind aceste fapte, este evident pentru toată lumea că soluția

propusă de președintele Sackey și de grupul afro-asiatic privitor la problemele financiare nu a intrunit încă acordul unanim și că mai sînt necesare unele consultări. Potrivit presei americane, în urma întâlnirii care a avut loc, unii delegați au făcut declarații din care nu se poate însă desprinde cu certitudine starea exactă a lucrurilor. Astfel, reprezentantul american, Adlai Stevenson, a declarat că „există un arminstiu, dar nu și un tratat de pace”, în timp ce reprezentantul Uniunii Sovietice, Nikolai Fedorenko, a declarat că „sintem gata să reluăm oricînd activitatea normală a Adunării Generale”. Pentru reprezentantul Algeriei, Tewfik Bouattour, întâlnirea de miercuri după-amiază „nu înseamnă nici progres, dar nici disperare”.

In Consiliul de Securitate

DEZBATERI IN PROBLEMA CONGOLEZĂ

NEW YORK 24 (Agerpres). — Luînd cuvîntul în ședința de miercuri a Consiliului de Securitate, care continuă să examineze situația din Congo, ministrul de externe al Kenyei, Joseph Murumbi, a condamnat intervenția militară străină în Congo, arînd că ea subminează eforturile O.U.A. îndreptate spre realizarea concilierii naționale în această țară.

Ministrul de externe al Republicii Congo (Brazzaville), Charles-David Ganao, a arătat că problema Congoului este o problemă africană și ea trebuie rezolvată de poporul congolez și O.U.A.

Joi dimineața Consiliul de Securitate a continuat dezbaterile. Au luat cuvîntul reprezentanții S.U.A., U.R.S.S., Nigeriei și alții. Următoarea ședință a Consiliului de Securitate a fost stabilită pentru ziua de luni 28 decembrie.

Semnarea unui aranjament cultural între R. P. Romină și Statele Unite

WASHINGTON 24 (Agerpres). — În urma tratativelor purtate, la 23 decembrie au fost semnate la Washington Aranjamentul de schimburi în domeniile culturii, învățămîntului, științei și tehnicii dintre R.P. Romină și S.U.A. pe anii 1965—1966 și Programul de aplicare a Aranjamentului pe anul 1965. Aranjamentul conține prevederi de principiu referitoare la dezvoltarea relațiilor culturale, științifice și tehnice între cele două țări.

Programul pe anul 1965 prevede printre altele acordarea reciprocă de burse pentru studenți și specialiști, vizite reciproce de cadre universitare, oameni de știință și delegații de specialiști din diferite domenii tehnice și științifice, schimb de lecturi de limbă și literatură, oameni de cultură și artă, formații artistice și

După al 15-lea scrutin

GIOVANNI LEONE ȘI-A RETRAS CANDIDATURA

Joi la amiază, după ce a repetat pentru a 15-a oară cuvîntele „nici un candidat nu a întrunit majoritatea necesară”, președintele Camerei Deputaților, Bucciarelli Ducci, care conduce operațiunea votării în alegerile prezidențiale italiene, nu a mai anunțat ca de obicei data și ora cînd va avea loc următorul scrutin. El a convocat într-o ședință de consultare pe liderii grupurilor parlamentare, după care, în cursul după-amiezii, s-a comunicat că al 16-lea scrutin se va desfășura vineri la ora 19.

Posturile de radio italiene au anunțat apoi seara că Giovanni Leone a adresat liderilor grupurilor parlamentare ale Partidului democristian și secretarului P.D.C. o scrisoare prin care cere să fie retrasă candidatura sa. În scrisoare, Giovanni Leone arată că, după al 15-lea scrutin, consideră că trebuie să insiste ferm asupra retragerii candidaturii sale, intenție exprimată și într-o scrisoare din ziua precedentă. Pînă în prezent nu se cunosc încă numele noului candidat care ar urma să fie propus de P.D.C. în locul lui Leone și procedura acestei desemnări. Ziarul „Faese Sara” scrie, în ediția sa de noapte, că secretarul P.D.C., Rumor, s-ar fi hotărît să înlocuiască pe Leone cu Altilio Piccioni sau cu Cesare Merzagora. Ziarul „La Stampa” arată că actuala probă de lungă durată din aula de la Montecitorio (sediu al Camerei Deputaților) a depășit recordul de timp al alegerilor prezidențiale europene deținut pînă acum de cea care a dus, în de-

cembrie 1953, în Franța, după 13 scrutinuri, la investitura lui François Coty. Bucciarelli Ducci a citit, de-a lungul acestor zile în ședința parlamentului italian 15.063 buletine de vot, dar incertitudinea planează în continuare asupra numelui noului președinte. La epuizarea celui de-al 15-lea scrutin joi, situația a apărut din nou blocată, rezultatul prezînd multe analogii cu cele precedente. Giovanni Leone, candidatul oficial al Partidului democristian, a obținut de partea de dreapta, a coborîi de la 406 voturi la 386. Pietro Nenni, liderul P.S.I., cărui i-au acordat sufragiu, alături de socialisti, deputații și senatorii comunisti și cei republicani, a obținut 348 voturi. Alcide De Gasperi, candidatul P.S.I.U.P. a primit 37 voturi. A existat însă în continuare, și chiar mai voluminos decît marți, un al patrulea capitol al scrutinului: voturi albe 152. De data aceasta au declarat că au introdus buletinele albe în urnă numai electorii social-democrați (48). Așadar, peste 100 deputați și senatori democristiani, tenac și zărele apărute după amiază la Roma, nu au scris nici un nume pe buletinele lor. După cum am subliniat în corespondențele precedente, s-a adus astfel la urna ședinței parlamentului opoziția unor curente din partidul democristian față de grupul conducător al acestui partid.

Octavian PALER
Roma, 24 decembrie, prin telex

SAIGON CRIZA RĂMÎNE DESCHISĂ

● Schimburi de păreri și comunicate ● Nici un element nou pentru clarificarea situației ● Explozie într-o clădire din centrul orașului

SAIGON 24 (Agerpres). — După cum transmite corespondentul din Saigon al agenției Associated Press „în schimbul de păreri ce a avut loc joi între reprezentanții americani și conducătorii militarilor sud-vietnamezi, în legătură cu implicațiile loviturii de stat de duminică, nici una din părți nu a manifestat elasticitate”. În ce privește partea americană, corespondentul citează surse informatice care au afirmat că, în cazul în care actuala criză nu va fi reglementată în decurs de câteva zile, „S.U.A. vor retrage, probabil, în aproximativ o lună de zile, un nou ajutor important așteptat la Saigon”.

Totodată, reprezentanții ambasadei S.U.A. la Saigon au luat contact joi cu reprezentanții conducătorilor mișcărilor budiste, cu scopul, după cum relatează agenția France Presse, „de a afla părerea conducătorilor budisti în legătură cu situația creată în urma înălțurii înaltului Consiliu Național”.

Pe de altă parte, postul de radio Saigon a difuzat un comunicat al comandamentului forțelor militare sud-vietnameze în care se dezintă afirmațiile potrivit cărora Consiliul

forțelor armate ar fi fost creat pentru a înlocui Consiliul militar revoluționar dizolvat la 25 august. Comunicatul precizează că „Consiliul forțelor armate este un organism consultativ al comandantului șef al forțelor armate, sarcinile sale exacte fiind cuprinse într-un comunicat publicat anterior”.

În legătură cu acest comunicat, agenția France Presse transmite următorul comentariu: „Publicarea, joi dimineața, a unui nou comunicat al Consiliului forțelor armate n-a adus nici un element în plus în clarificarea situației actuale din Vietnamul de sud. Cele două blocuri (al militarilor și al civililor) continuă să rămîne pe pozițiile lor. În comunicatul înaltului comandament, difuzat de radio Saigon, se subliniază, printre altele, că după „acțiunea foarte necesară” din 20 decembrie (puciu „tinerilor generali” — n.n.) Consiliul forțelor armate și-a reluat funcțiile sale normale și a lăsat puterea guvernului civil. Dacă cercurile americane consideră că acest ultim pasaj din comunicat demonstrează înregistrarea unui oarecare progres, observatorii politici îl consideră total neconclu-

dent, avînd în vedere faptul că înalții consilieri înălțurii nu s-au reîntors la Saigon așa cum a promis generalul Khanh șeful statului. Criza rămîne deci deschisă. Conferințele, întreprinse care au continuat de-a lungul întregii zile de 23 decembrie, nu par să fi dat rezultate”.

Agențiile americane de presă anunță că joi s-a produs o puternică explozie într-o mare clădire din centrul Saigonului, care a provocat rănierea a 52 de militari americani, 13 vietnamezi și un australian. Postul de radio al forțelor militare ale S.U.A. din Vietnamul de sud va fi de necenzurat”, a declarat Morse.

„Ultima lovitură militară din Saigon, scrie ziarul „New York Times”, oferă noi dovezi incontestabile ale instabilității și fragilității situației politice din Vietnamul de sud”. La rîndul său, ziarul „New York Herald Tribune” scrie: „Loviturile de stat militare succesive contribuie la crearea confuziei într-o situație deja deosebit de confuză și la compromiterea eforturilor de a crea un guvern central civil stabil...”

Declarația senatorului Morse

Potrivit agenției U.P.I., senatorul Wayne Morse, unul din membrii Comisiei senatoriale pentru afaceri externe, a cerut miercuri președintelui Johnson „să aducă problema Vietnamului de sud în fața Națiunilor Unite”. „Pierderea în continuare a vieții unui singur american în apărarea haosului lipsit de speranță din Vietnamul de sud va fi de necenzurat”, a declarat Morse.

„Ultima lovitură militară din Saigon, scrie ziarul „New York Times”, oferă noi dovezi incontestabile ale instabilității și fragilității situației politice din Vietnamul de sud”. La rîndul său, ziarul „New York Herald Tribune” scrie: „Loviturile de stat militare succesive contribuie la crearea confuziei într-o situație deja deosebit de confuză și la compromiterea eforturilor de a crea un guvern central civil stabil...”

O declarație a guvernului sovietic

MOSCOVA 24 (Agerpres). — După cum anunță agenția TASS, guvernul Uniunii Sovietice a dat publicității o declarație în legătură cu hotărîrea guvernului R.F.G. de a încetarea judecării a criminalilor de război naștiți, pe motiv că crimele comise de ei se prescriu conform prevederilor Codului penal german din 1871. Prevederile acestui cod — se arată în declarație — nu sînt aplicabile criminalilor de război hitleriști, întrucît ei contravin normelor dreptului internațional contemporan. Criminalii naștiți nu trebuie, în nici un caz, și în nici un fel de împrejurări, să scape de pedeapsa cuvenită. Pînă la încheierea Tratatului de pace cu Germania, S.U.A., Marea Britanie și Franța continuă să poarte răspunderea pentru aplicarea pe teritoriul Republicii Federale Germane a prevederilor acordului internațional cu privire la lichidarea militarismului și nazismului german și preîntîmpinarea unei agresiuni germane. De aceea, guvernul sovietic speră că guvernul celor trei țări vor lua măsuri care să asigure acțiunea în judecată și pedepsirea tuturor criminalilor de război naștiți, aflați pe teritoriul R.F.G.

Acțiuni odioase ale rasiștilor din R. S. A.

Sentința în procesul de curînd încheiat la Johannesburg atrage din nou atenția opiniei publice internaționale asupra situației din Republica Sud-Africană. Cinci patrioți, membri ai partidului Congresului Național African, au fost aduși în fața Tribunalului și pe baza unor acuzații neîntemeiate, aruncați în temniță pentru vreme îndelungată. Wilton Mkwayi a fost condamnat la închisoare pe viață, iar alți patru la închisoare între 12 și 20 de ani. Ziarul englez „Guardian” scrie, într-o corespondență din Johannesburg, că Mkwayi și tovarășii săi au fost învinuiți de „sabotaj” și „propagare a ideilor comuniste”. Curtea a susținut că ei fac parte din conducerea mișcării de eliberare și că, împreună cu Nelson Mandela, Walter Sisulu și ceilalți patrioți condamnați în procesul de la Rivonia, au pus la cale „declanșarea unei revoluții”.

În timpul procesului patrioții au avut o comportare demnă și curajoasă. „După pronunțarea sentinței, relatează „Guardian”, cei cinci au scandat lozinci ale Congresului Național African, partid care este interesat. Galeriele ticsite de negri au răspuns într-un glas. Mai tîrziu, cînd cei condamnați au fost urcați în dubele poliției, mulțimea a intonat cîntec și a scandat lozinci”.

Procesul de la Johannesburg nu este însă singura acțiune întreprinsă în ultima vreme de autoritățile

sud-africane împotriva populației de culoare. Cu începere de la 1 ianuarie 1965 va intra în vigoare așa-zisa „legislație bantui”, care își propune să adîncească și mai mult separarea populației africane de cea albă. În baza acestei legi, toți africanii din regiunile considerate ca fiind domenii exclusive ale albilor, vor putea fi evacuați, indiferent dacă locuiesc de mult timp în aceste regiuni sau au fost folosiți vreme îndelungată de patronii albi. Pe viitor orice patron va trebui să obțină din partea autorităților permise speciale pentru angajarea negrilor.

Cele de mai sus sînt noi piese la dosarul apartheidului — politica celei mai deșănțate discriminări rasiale — care a provocat și provoacă o puternică indignare în întreaga lume. Condamnat în Consiliul de Securitate și în Adunarea Generală a O.N.U., înfierat de reprezentanții țărilor africane care au hotărît să rupă orice legătură cu R.S.A., el a primit o nouă palmă zilele trecute. În timpul dezbaterilor din Adunarea Generală a O.N.U., cînd reprezentantul R.S.A., Hilgard Müller, a urcat la tribuna Adunării, delegațiile țărilor afro-asiatice și ale statelor socialiste au părăsit sala, astfel încît Müller a vorbit numai în fața a 41 de delegați, din cele 115 state membre ale O.N.U.

Nicolae N. LUPU

Demonstrație la Londra împotriva sentinței pronunțate de tribunalul din Johannesburg

Organizatorii ultimei lovituri de stat de la Saigon. (De la stînga la dreapta) Nguyen Cao Ky, comandantul forțelor aeriene, Chung Tan Cang, comandantul marinei, Nguyen Chanh Thi și Nguyen Van Thieu, comandanții de corp de armată

SCURTE ȘTIRI

CARACAS. A fost dat publicității decretul președintelui republicii cu privire la amnistierea a peste 200 de deținuți politici, civili și militari. Cu toate acestea, în închisorile din Venezuela continuă să se afle numeroși deținuți politici inclusiv senatori și deputați din partea Partidului Comunist din Venezuela și a partidului Mișcarea revoluționară de stînga.

CAIRO. Corespondentul din Cairo al agenției U.P.I. anunță că în urma întreruperii negocierilor din Yemen în vederea găsirii unei soluții care să pună capăt actualei ciocniri dintre regaliști și republicani, luptele au început. Potrivit corespondentului, aceste lupte au fost reluate în prezent pe o scară largă.

NICOSIA. Ziarul cipriot „Haravghi” a publicat un articol, în care se arată că poporul cipriot se pronunță în favoarea transformării Mării Mediterane într-o zonă fără arme nucleare. Ziarul atrage atenția că poporul cipriot cere, înainte de toate, lichidarea bazelor militare engleze de pe teritoriul Ciprului și demilitarizarea insulei.

NEW YORK. O listă de mărfuri, cuprinzînd aproximativ 80 de articole de larg consum, a fost trimisă spre aprobare celor aproximativ 1.800 de grupuri afiliate la Asociația națională

pentru propășirea oamenilor de culoare din S.U.A. Mărfurile prevăzute în listă vor fi boicotate de către populația de culoare, ele provenind din statul Mississippi, unde oficialitățile locale mai practic încă discriminarea rasială.

SANTIAGO DE CHILE. Aproximativ 10.000 de funcționari bancari din Chile au declarat grevă. Ei cer sporirea salariilor.

GEORGETOWN. Un tribunal din Guyana Britanică a pronunțat miercuri sentința în procesul intentat împotriva a doi tineri, care s-au făcut vinovați de a fi participat la atentate cu bombe, în cursul incidentelor rasiale din vara acestui an. Cei doi tineri au fost condamnați la moarte. Agenția France Presse relatează că este pentru prima dată cînd în Guyana Britanică a fost pronunțată o astfel de sentință împotriva celor vinovați de incidente rasiale.

NEW YORK. Corespondentul din Madrid al ziarului „New York Times” relatează că parlamentul spaniol a aprobat o lege cu privire la „îngredirea dreptului de asociație”. Potrivit legii, toate organizațiile care contravin, după părerea autorităților, ordinii publice, sînt interzise.

Corespondență din Port Said

ZIUA VICTORIEI ÎN R. A. U.

În R.A.U. a fost sărbătorită la 23 decembrie Ziua Victoriei. Cu acest prilej, la Port Said, unde cu opt ani în urmă, întreaga populație s-a ridicat la luptă pentru a respinge agresiunea militară străină, au avut loc o serie de manifestări. Dimineața, în Piața Marilorilor, în prezența președintelui Gamal Abdel Nasser, s-a desfășurat o paradă militară, după care a urmat un festival sportiv.

După-amiază, oaspeții Port Saidului au asistat la inaugurarea unor noi obiective: o întreprindere, un spital și un muzeu. La șantierul navele, aparținînd organizației Canalului de Suez, au fost lansate la apă două nave — Fayoum, de 4.000 tone și Assuan de 6.000 tone — primele de acest tip construite în R.A.U.

Seara a avut loc un mare miting popular, la care a luat cuvîntul președintele R.A.U., Gamal Abdel Nasser. În cuvîntarea sa, președintele Nasser s-a referit la succesele obținute de economia R.A.U., arînd că ele n-ar fi fost posibile fără victoria obținută cu opt ani în urmă. În ce privește politica externă, președintele a subliniat că guvernul R.A.U. se pronunță pentru colaborare cu toate statele lu-

Încheierea lucrărilor

Congresului Partidului Comunist din India

BOMBAY 24 (Agerpres). — La 23 decembrie au luat sfîrșit la Bombay lucrările celui de-al VII-lea Congres al Partidului Comunist din India. Congresul a adoptat noul program al partidului, noul statut al P.C. din India, o rezoluție politică, o rezoluție în problemele ideologice și a aprobat raportul cu privire la problemele organizatorice. A fost ales Consiliul Național al P.C. din India.

Încheiere, președintele a subliniat hotărîrea guvernului de a continua eforturile pentru dezvoltarea economiei țării.

N. PLOPEANU

SUDAN ACORD PRIVITOR LA PROVINCIALE DIN SUD

KHARTUM 24 (Agerpres). — Luînd cuvîntul la o conferință de presă organizată joi la Khartum, primul ministru al Sudanului, K. Khalifa, și-a exprimat satisfacția în legătură cu faptul că populația din toate provinciile țării „a început să înțeleagă răspunderea și datorită ce-i revine de a participa la restabilirea păcii și ordinii în țară”. El a adresat din nou un apel către toți cetățenii Sudanului, cerîndu-le să respecte legea și ordinea publică. „Trebuie să știm, a subliniat Khalifa, că în prezent sîntem un popor liber, dar trebuie să folosim libertatea în cadrul ordinii publice”.

Referindu-se la situația din provinciile de sud ale țării, primul ministru sudanez a declarat că dacă mai există încă probleme dificile provocate de fostul regim, situația se ameliorează rapid. El a menționat că toate organizațiile din această re-

giune au depus eforturi și au cooperat cu guvernul pentru a aplană încrederea. Vizita pe care delegația ministerială a întreprins-o în Uganda și în Kenya, a relevat Khalifa, a permis organizarea reînnoirii reușite a relațiilor sudaneze din aceste două țări. El a confirmat că au avut loc conversații cu liderii organizației reușite fugiților sudanezi în Uganda și Kenya, care s-au soldat cu un acord menit să „salveze unitatea țării”. Liderii acestei organizații, a adăugat primul ministru sudanez, au cerut convocarea unei conferințe naționale a șefilor tuturor partidelor din Sudan în vederea elaborării unei Carte naționale privitoare la provinciile din sudul țării, încă înainte de organizarea alegerilor generale. Guvernul, a subliniat Khalifa, a acceptat organizarea unei asemenea conferințe.

BOLIVIA Forțele armate în stare de alarmă

RIO DE JANEIRO 24. — Corespondentul Agerpres, V. Oros, transmite: După cum s-a aflat la Rio de Janeiro, forțele armate ale Boliviei au fost puse în stare de alarmă. Ordinele difuzate de la centrul prevăd ca efectivele militare să rămîină în cazărmi pregătite de acțiune. Această măsură a fost adoptată după ce în capitala Boliviei au circulat zvonuri că membrii partidului fostului președinte Paz Estenssoro — Mișcarea națională revoluționară — ar pregăti o lovitură armată. Într-un interviu acordat presei, colonelul Oscar Quiroga, ministru în junta guvernamentală, susține că ar fi în posesia unor dovezi sigure despre existența unui complot a că-

rui declanșare ar fi o chestiune de zile. Ultima explicație dată de șeful Departamentului guvernamental de informații afirmă că de fapt nu ar fi vorba de efectuarea imediată a unei lovituri armate, ci de efectele instrucțiunilor emise de Paz Estenssoro partizanilor săi, în care acestora li se cere „să treacă la acțiune de violență și terorism în scopul de a crea în Bolivia o atmosferă de confuzie”. După unele surse, autoritățile bolivienne au și arestat cîteva zeci de persoane. Există însă păreri potrivit cărora știrile despre mișcarea conspirativă ar fi fost puse în circulație în scopul exclusiv de a se trage foloase politice din crearea unui climat de neliniște în țară.